

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Zbigniew Kapiński (przewodniczący)

SSN Adam Roch

SSN Ryszard Witkowski (sprawozdawca)

w sprawie **M. N.** skazanego z art. 209 § 1a k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 6 lutego 2024 r. w trybie art. 535 § 5 k.p.k.
kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w Zgierzu
z 28 października 2022 r. sygn. akt II K 856/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania.**

[PGW]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Zgierzu wyrokiem z 28 października 2022 r. sygn. akt II K 856/22, uznał M. N. za winnego tego, że w okresie od 14 stycznia 2020 r. do 21 stycznia 2022 r. w [...] województwa [...], uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego na rzecz małoletnich M.N. i M. N., określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z 21 października 2008 r., sygn. akt [...], mocą którego został zobowiązany do płacenia

tytułem alimentów na rzecz swych synów kwoty po 400 zł miesięcznie, łącznie 800 zł miesięcznie, wobec czego łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości stanowi równowartość co najmniej trzech świadczeń okresowych i narażając przez to małoletnich pokrzywdzonych na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, przy czym czynu tego dopuścił się w ciągu 5 lat po odbyciu w okresie od 12 maja 2014 r. do 9 maja 2016 r. kary roku pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z 23 marca 2010 r. sygn. akt [...] za umyślne przestępstwo podobne, to jest popełnienia przestępstwa z art. 209 § 1 a k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i na podstawie art. 209 § 1a k.k. w zw. z art. 34 § 1a pkt 1 k.k. i art. 35 § 1 k.k. wymierzył mu karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Sąd wydał również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych, zwalniając od nich oskarżonego w całości.

Wskazany wyrok uprawomocnił się w dniu 5 listopada 2022 r., bez postępowania odwoławczego, a został zaskarżony kasacją Prokuratora Generalnego wniesioną w trybie art. 521 k.p.k. na korzyść skazanego.

Wnosząc o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Zgierzu do ponownego rozpoznania skarżący zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów art. 366 § 1 k.p.k. i art. 413 § 2 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na zaniechaniu wypełnienia obowiązków procesowych mających na celu dokładne określenie przypisanego czynu, w tym jego ram czasowych w związku z wcześniejszym skazaniem oskarżonego w innej sprawie za uchylanie się od alimentowania tych samych osób.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k. Nie ulega bowiem wątpliwości, że zaskarżonym wyrokiem oskarżony M. N. został ponownie skazany za czyn objęty w części prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Z. z 2 czerwca 2022 r. sygn. akt [...], którym skazano go za przestępstwo uchylania się w okresie od 14 stycznia 2020 r. do 18 lutego 2021 r. od alimentowania swoich dwóch małoletnich synów – M. N. i M. N.. Tym samym został on ponownie skazany za uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego na rzecz tych samych osób w okresie od 14 stycznia 2020 r. do dnia 21

stycznia 2022 r. (sygn. akt II K 856/22). W konsekwencji doszło do dwukrotnego skazania M. N. za ten sam fragment czynu (od 14 stycznia 2020 r. do 18 lutego 2021 r.).

Naprawienie tego błędu, polegającego na rażącym naruszeniu wskazanych w kasacji przepisów postępowania, jest możliwe w drodze ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd Rejonowy w Zgierzu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 6 maja 2003 r. sygn. akt III KK 123/03).

Odnosnie naruszenia art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. aktualna pozostaje teza, iż o tożsamości czynów w przypadku przestępstwa niealimentacji można mówić wyłącznie wówczas, gdy okresy uporczywego uchylania się od obowiązku świadczeń alimentacyjnych, ustalone w kolejno rozpoznawanych sprawach, pokrywają się ze sobą, lub gdy okres określony w sprawie następnej został w całości objęty skazaniem w sprawie rozpoznawanej poprzednio, prawomocnie już zakończonej (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 14 grudnia 2001 r. sygn. akt II KKN 37/01, LEX 51602). Do takiej sytuacji w niniejszej sprawie jednak nie doszło.

Powyższe przesądziło o konieczności uchylecia wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, gdyż dopiero prawidłowa ocena czasokresu niealimentacji oskarżonego w powiązaniu z jego aktualną kartą karną (uprzednie prawomocne skazania z art. 209 k.k.) pozwoli adekwatnie rozważyć zakres ewentualnej odpowiedzialności karnej oskarżonego (art. 53 § 1 k.k. w zw. z art. 115 § 2 k.k.).

Oczywiste jest również to, że sąd rejonowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy będzie mieć na uwadze zmiany nowelizacyjne odnoszące się do art. 209 k.k.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

[PGW]

[ał]